

Zápis z jednání VZRe

Den: 26. 02. 2025

Čas: 10:00–13:00

Místo: Zasedací místnost č. 201, Rytířská 539/31, Praha 1 a v online prostoru MS Teams

Přítomni: dle prezenční listiny (u originálu)

Program jednání

1. Dotační řízení „Protidrogová politika“ ÚV ČR v roce 2025
 - a) Role krajských protidrogových koordinátorů v hodnocení projektů
 - b) Výsledky první výzvy dotačního řízení na rok 2025
 - c) Příprava druhé výzvy dotačního řízení na rok 2025
2. Implementace Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025
3. Zaostřeno „Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích v roce 2023“
4. Aktuální situace v oblasti závislostí
5. Aktuality z Odboru protidrogové politiky
6. Aktuality z krajů

Průběh jednání

Vedoucí Oddělení koordinace a financování protidrogové politiky ÚV ČR, Mgr. Kateřina Horáčková, přivítala členy VZRe a zahájila první jednání v r. 2025.

1. Dotační řízení „Protidrogová politika“ ÚV ČR v roce 2025

Mgr. Horáčková informovala o dotačním řízení „Protidrogová politika“ ÚV ČR (dále „DŘ“) v r. 2025. Tento bod jednání byl rozdělen na 3 části.

a) Role krajských protidrogových koordinátorů v hodnocení projektů

Mgr. Horáčková informovala krajské protidrogové koordinátory (dále „KPK“) o jejich roli v hodnocení projektů DŘ. KPK hrají klíčovou roli při hodnocení projektů – bodově hodnotí potřebnost služeb místního a regionálního charakteru a vyjadřují se k nadregionálním službám v kraji. Na jednání Dotačního výboru pak informují o situaci ve svém kraji z hlediska epidemiologické situace, sítě služeb nebo finančních prostředků kraje na politiku v oblasti závislostí. Rovněž mají možnost navrhnout projekty na dodatečnou podporu z tzv. zásobníku, které musejí obsahovat řádné odůvodnění. V souvislosti s hodnocením projektů Mgr. Horáčková informovala, že se OPK setkává s případy, kdy je při hodnocení potřebnosti projektů v kraji celkový počet bodů rozdělen rovnoměrně mezi všechny služby. Z tohoto důvodu upozornila KPK, aby se snažili hodnotit jednotlivé služby dle reálné potřebnosti podle situace v kraji a pokud je to možné, neuváděli u všech služeb stejný počet bodů.

V následné diskuzi KPK reagovali a uvedli, že např. v případě kontaktních center pro uživatele návykových látek není vždy možné uvést rozdílné bodové hodnocení, protože potřebnost těchto služeb je stejná. OPK v této souvislosti podotklo, že je možné reflektovat vyšší počet bodů za potřebnost u projektů, které KPK navrhuje k dodatečné podpoře z tzv. zásobníku. Dále proběhla diskuze o větší podpoře KPK ze strany OPK v souvislosti s koordinační činností včetně navázání spolupráce se Sociální komisí Asociace krajů ČR.

b) Výsledky I. výzvy dotačního řízení na rok 2025

Dne 12. září 2024 byla vyhlášena první výzva dotačního řízení (dále jen „DŘ“), termín pro příjem žádostí byl stanoven na 14. října 2024. Původní alokace ve výši 315 mil. Kč byla navýšena na 365 mil. Kč. Celkem bylo podáno 251 žádostí. Rozhodnutí o poskytnutí dotace a následné odeslání přiznané dotace se předpokládá v březnu/dubnu 2025. Výše přidělených dotací budou veřejně přístupné na webových stránkách ÚV ČR po odeslání všech rozhodnutí. Součástí první výzvy DŘ jsou též IVH projekty (projekty informační, výzkumné a zaměřené na hodnocení). Hlavními cíli IVH projektů jsou zvyšování informovanosti odborné i laické veřejnosti, vzdělávání a metodická podpora a plnění aktivit Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025 (dále „Akční plán“). Celkem bylo podáno 14 IVH projektů, z nichž 11 bylo podpořeno. Na závěr byly představeny konkrétní IVH projekty podpořené v rámci DŘ.

c) Příprava II. výzvy dotačního řízení 2025

Plánovaná druhá výzva DŘ se prioritně zaměří na podporu rozvoje adiktologické prevence. Cílem je podpořit aktivity systémového charakteru, které zahrnují prevenci a případně léčbu závislostí, zvýšení informovanosti odborné i laické veřejnosti a zajištění včasné detekce a intervence. Předpokládá alokace je 100 mil. Kč, z toho 50 mil. Kč by mělo být alokováno na podporu služeb/projektů v první výzvě DŘ. Na závěr byl představen předpokládaný harmonogram, kdy vyplacení dotací v rámci druhé výzvy DŘ se předpokládá během června 2025.

2. Implementace Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025

Zástupci OPK informovali o zpracovaných materiálech v souvislosti s implementací Akčního plánu. Zpracovávané materiály se zaměřují na omezení dostupnosti alkoholických nápojů, tabákových nikotinových a souvisejících výrobků, regulaci reklamy na hazardní hry, omezení nelegálního trhu, vymáhání práva, prevenci a na daňové nastavení. Každý materiál navrhuje opatření a doporučení pro jednotlivé oblasti. Cílem je vytvořit komplexní balíček opatření zaměřených na ochranu společnosti, především dětí a dospívajících, před vysokou dostupností legálních návykových látek a hazardního hraní v ČR, který bude předložen na jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále „Rada“) a následně předložen k politické diskusi. Materiály budou rovněž zaslány členům VZRe k připomínkám. Hlavním předpokladem všech materiálů je jejich vzájemná provázanost a podpora uceleného a koordinovaného přístupu k řešení problematiky legálních návykových látek a hazardních her v ČR.

3. Zaostřeno „Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích 2023“

Mgr. Daniel Frič (OPK) prezentoval materiál *Realizace politiky v oblasti závislostí v krajích 2023*, který byl vydán ve formátu časopisu Zaostřeno. Zaostřeno nabízí souhrnný přehled a vzájemné srovnání krajů v koordinaci politiky v oblasti závislostí, financování v oblasti závislostí a dostupnosti adiktologických služeb a rovněž poskytuje prostor pro informace vycházející ze znalostí lokální scény, individuálních a třeba i ojedinělých zkušeností poskytovatelů služeb a místních a krajských protidrogových koordinátorů. Krajské výroční zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí za r. 2023 byly, v době zpracování tohoto čísla Zaostřeno, dostupné z 13 krajů.

Na závěr prezentace Mgr. Frič připomněl odevzdání krajské výroční zprávy za r. 2024. Termín pro odevzdání **finanční částí** byl stanoven na **2. května 2025** a **termín** pro zaslání **celé zprávy do 30. května 2025**.

Následná diskuze se věnovala informaci, že Krajské hygienické stanice již nebudou sbírat data týkající se intoxikací.

Zástupci OPK sdělili, že zjistí, zda je možné tato data získávat z národní úrovně.

4. Aktuální situace v oblasti závislosti

Mgr. Pavla Chomynová, vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti (dále „NMS“), informovala o aktuální situaci v oblasti závislosti. Zástupci NMS provedli výzkum, ve kterém rozdělili míru užívání do užších věkových skupin, tj. do věku 18 let, která je hranicí legálnosti pro užívání alkoholu, tabákových, nikotinových a souvisejících výrobků a hraní hazardních her. Tento přístup byl zvolen, protože obvykle se uvádí širší věkové kategorie, např. 15 až 19 let. Díky podrobnějšímu rozdělení věkových skupin bylo možné získat přesnější a detailnější údaje o užívání závislostních produktů v různých věkových kategoriích. Mgr. Chomynová dále předala informace o proběhlých a plánovaných aktivitách a studiích NMS. V následné diskusi došlo ke shodě, že NMS bude zasílat KPK informace o realizovaných studiích.

5. Aktuality z Odboru protidrogové politiky

Zástupci OPK informovali o aktualitách z OPK. V souvislosti s obnovením systému certifikací odborné způsobilosti adiktologických služeb, byla v srpnu 2024 uzavřena smlouva s novou Certifikační agenturou (APSS ČR) a od září 2024 byla zahájena realizace místních šetření. Vzhledem k pozastavení certifikací v letech 2020 až 2024 byla prodloužena platnost certifikátů odborné způsobilosti adiktologických služeb do 31. prosince 2025, pokud u dané služby neproběhne místní šetření dříve. Ke konci roku se očekává další prodloužení platnosti certifikátů u těch služeb, které neprošly certifikací. V tomto roce bude probíhat další vzdělávání certifikátorů, jak úvodní, tak průběžné.

Plánované výjezdní zasedání VZRe se uskuteční ve dnech 28. a 29. května 2025 v Jihočeském kraji. První den setkání je plánován v Českých Budějovicích v klasickém formátu jednání VZRe, na druhý den je plánována návštěva Psychiatrické nemocnici Červený dvůr. Ubytování je preferované ideálně v Českém Krumlově. Způsob a zajištění dopravy, včetně programu, bude řešeno s KPK v nejbližší době.

Dne 20. března 2025 proběhne jednání Rady na kterém se mj. předpokládá schválení Doporučených klinických postupů v adiktologii.

V souvislosti s Akčním plánem bude v tom roce realizováno jeho závěrečné hodnocení a tvorba nového akčního plánu. KPK budou požádáni o spolupráci.

NMS čeká v letošním roce proces certifikace ze strany Agentury EU pro drogy (EUDA). Součástí procesu certifikace bude dvoudenní návštěva zástupců EUDA na pracovišti NMS. V rámci návštěvy se zástupci EUDA chtějí setkat se zástupci různých institucí a organizací, se kterými NMS spolupracuje na sběru dat nebo výstupech. Setkání proběhne 14. května 2025, fyzicky v Praze a probíhat bude pouze v angličtině. V případě zájmů se KPK mohou tohoto setkání účastnit.

6. Aktuality z krajů

KPK informovali o aktualitách z krajů. V Karlovarském kraji byla vytvořena nová Krajská protidrogová koncepce a na konci roku bude realizována další analýza dostupnosti a potřeby adiktologických služeb. V březnu proběhne velká konference u příležitosti 20. výročí založení Specializovaného oddělení pro odsouzené s poruchou osobnosti a chování

Výbor Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Výbor zástupců regionů

způsobenou užíváním návykových látek ve Věznici Ostrov. V Libereckém kraji řeší problém ohledně vydávání příslibu MPSV k pověření poskytování služeb v obecném hospodářském zájmu a dochází k nárůstům užívání fentanylu a s tím související smrtelná předávkování. V Ústeckém kraji bude realizován projekt na sociální stabilitu v kraji, projekt je primárně zaměřen na prevenci kriminality, ale jeho část se bude věnovat edukaci terénních pracovních v oblasti sociálního začleňování. Dále je plánována analýza dostupnosti adiktologických služeb. V Královéhradeckém kraji vznikla na začátku ledna 2025 nová ambulantní služba následné péče. V Jihočeském kraji vznikla nová *Strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním Jihočeského kraje na období 2025-2027*.

Úkoly:

- OPK zašle prezentace z proběhlého jednání
- OPK rozvine vztahy se Sociální komisí Asociace krajů ČR
- OPK zjistí, zda je možné centrálně zajistit informace o intoxikacích pro jednotlivé kraje
- OPK ve spolupráci s KPK Jihočeského kraje organizačně zajistí výjezdní setkání VZRe

V 13:35 hod. bylo jednání VZRe ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič, v. r.

Dne: 07. 03. 2025